

Chambre des Représentants

SESSION 1979-1980

18 JUILLET 1980

PROPOSITION DE LOI

complétant l'arrêté royal n° 79
du 10 novembre 1967
relatif à l'Ordre des médecins

RAPPORT COMPLEMENTAIRE

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTE PUBLIQUE, DE LA FAMILLE
ET DE L'ENVIRONNEMENT (1)

PAR M. CAUWENBERGHS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Président signale que le 10 juillet dernier, la présente proposition de loi, qui avait été adoptée par la Commission, lui a été renvoyée pour lui permettre d'examiner une modification de texte faisant l'objet de deux amendements de MM. De Vlies (Doc. n° 468/4) et Deneir (Doc. n° 468/5).

Discussion

Les amendements de M. De Vlies (Doc. n° 468/4) ont pour but d'adapter la terminologie, du fait que la proposi-

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Kelchtermans.

A. — Membres : MM. Cauwenberghs, Diegenant, Mme Dielens, MM. Kelchtermans, Langendries, Lenssens, Liénard, Mmes Ryckmans-Corin, Tyberghien-Vandenbussche, M. Van den Brande. — Mme Adriaensens épouse Huybrechts, MM. Gondry, Hancké, Mooock, Temmerman, Van Cauwenberghe, Van der Biest. — MM. Colla, De Grève, Pierard, Poma. — M. Moreau. — M. Anciaux.

B. — Suppléants : MM. Beerden, Coens, Mme Demeester-De Meyer, M. De Vlies, Mlle Devos, MM. Gheysen, Marc Olivier, Pierret, Schyns, Verroken, Wauthy. — MM. Biefnot, Busquin, Delhaye, Mme Detiège, MM. Onkelinx, Sleenckx, Vandenbouve, Vanvelthoven. — MM. Bonnel, Cornet d'Elzius, Flamant, Tromont, Van Renterghem. — M. Nols, Mme Spaak épouse Danis. — MM. Caudron, Valkeniers.

Voir :

468 (1979-1980) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N° 2 : Amendement.
- N° 3 : Rapport.
- Nos 4 et 5 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1979-1980

18 JULI 1980

WETSVOORSTEL

tot aanvulling van het koninklijk besluit n° 79
van 10 november 1967
betreffende de Orde van geneesheren

AANVULLEND VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET GEZIN
EN HET LEEFMILIEU (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER CAUWENBERGHS

DAMES EN HEREN,

De Voorzitter wijst erop dat het voorliggende wetsvoorstel, dat door de Commissie was aangenomen, op 10 juli j.l. terug naar de Commissie werd verzonden, voor een bespreking van een wijziging in de tekst ingevolge twee amendementen van de heren De Vlies (Stuk n° 468/4) en Deneir (Stuk n° 468/5).

Bespreking

De amendementen van de heer De Vlies (Stuk n° 468/4) beogen een aanpassing van de terminologie aangezien het

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Kelchtermans.

A. — Leden : de heren Cauwenberghs, Diegenant, Mevr. Dielens, de heren Kelchtermans, Langendries, Lenssens, Liénard, Mevr. Ryckmans-Corin, Tyberghien-Vandenbussche, de heer Van den Brande. — Mevr. Adriaensens echtg. Huybrechts, de heren Gondry, Hancké, Mooock, Temmerman, Van Cauwenberghe, Van der Biest. — de heren Colla, De Grève, Pierard, Poma. — de heer Moreau. — de heer Anciaux.

B. — Plaatsvervangers : de heren Beerden, Coens, Mevr. Demeester-De Meyer, de heer De Vlies, Mevr. Devos, de heren Gheysen, Marc Olivier, Pierret, Schyns, Verroken, Wauthy. — de heren Biefnot, Busquin, Delhaye, de heren Onkelinx, Sleenckx, Vandenbouve, Vanvelthoven. — de heren Bonnel, Cornet d'Elzius, Flamant, Tromont, Van Renterghem. — de heer Nols, Mevr. Spaak echtg. Danis. — de heren Caudron, Valkeniers.

Zie :

468 (1979-1980) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N° 2 : Amendement.
- N° 3 : Verslag.
- N°s 4 en 5 : Amendementen.

tion de loi ne vise que les membres du Conseil de l'Ordre des médecins qui exercent une fonction au sein d'une organisation représentative de défense de la profession. Cependant, M. De Vlies est prêt à retirer ses amendements en faveur de ceux de M. Deneir (Doc. n° 468/5) qui, selon lui, sont meilleurs. M. Deneir précise que ses amendements tendent uniquement à clarifier et à améliorer le texte tout en restant dans la ligne de la proposition de loi. Tous les membres de la Commission sont d'accord avec le contenu de ces amendements et estiment qu'il n'y a plus lieu de discuter la proposition quant au fond mais uniquement d'éliminer les imprécisions du texte.

Un membre déclare que, sans vouloir remettre en discussion le fond du problème, il est opposé à la proposition de loi et se rallie à la position du Ministre qui en avait demandé l'ajournement. Il estime en effet que le moment est inopportun pour adopter un tel texte.

Il demande s'il existe des incompatibilités comparables dans les pays limitrophes.

Le Ministre répond qu'à sa connaissance, ces pays ne prévoient pas d'incompatibilité de cette nature. En outre, selon lui, le texte serait contraire à l'article 11 de la Convention européenne des droits de l'homme.

Cet article dispose que :

1. Toute personne a droit à la liberté de réunion pacifique et à la liberté d'association, y compris le droit de fonder avec d'autres des syndicats et de s'affilier à des syndicats pour la défense de ses intérêts.

2. L'exercice de ces droits ne peut faire l'objet d'autres restrictions que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à la sûreté publique, à la défense de l'ordre et à la prévention du crime, à la protection de la santé ou de la morale, ou à la protection des droits et libertés d'autrui. Le présent article n'interdit pas que des restrictions légitimes soient imposées à l'exercice de ces droits par les membres des forces armées, de la police ou de l'administration de l'Etat.

Un membre est au contraire d'avis que cet article de la Convention est respecté. En effet, le § 2 prévoit trois exceptions, à savoir :

- 1) que des restrictions peuvent être prévues par la loi;
- 2) que les restrictions constituent des mesures nécessaires à la protection de la santé;
- 3) que des restrictions légitimes soient imposées par les membres de l'administration de l'Etat.

Ces conditions, en l'occurrence, lui semblent remplies.

Un membre demande qu'il soit clairement précisé que, par le mot « fonction », la Commission a entendu viser toute fonction qui est davantage que le simple fait d'être membre de l'organisation représentative et que cela vise aussi bien une fonction locale que régionale ou subrégionale.

L'auteur ajoute que la candidature à cette fonction reste possible mais qu'en cas d'élection, l'élu devra faire un choix. C'est en effet l'exercice de la fonction qui est visé par la proposition de loi.

wetsvoorstel slechts die leden van de Raad van de Orde der geneesheren op het oog heeft welke een ambt uitoefenen in een representatieve organisatie voor verdediging van beroepsbelangen. Nochtans is de heer De Vlies bereid zijn amendementen in te trekken ten gunste van die van de heer Deneir (Stuk n° 468/5), welke zijns inziens de beste zijn. De heer Deneir merkt op dat zijn amendementen er alleen toe strekken de tekst duidelijker te maken en hem te verbeteren terwijl hij in de lijn van het wetsvoorstel blijft. Alle leden gaan akkoord met de inhoud van die amendementen en zij oordelen dat het wetsvoorstel niet meer ten gronde moet worden besproken, doch dat alleen de onnauwkeurigheden uit de tekst moeten worden weggewerkt.

Een lid verklaart dat hij weliswaar niet de grond van de zaak opnieuw ter sprake wil brengen, maar dat hij toch tegen het wetsvoorstel gekant is en zich aansluit bij het standpunt van de Minister die de verdaging ervan had gevraagd. Hij acht het ogenblik inopportuun om zulk een tekst in te dienen.

Hij vraagt of er in de aangrenzende landen onverenigbaarheden bestaan.

De Minister antwoordt dat in die landen bij zijn weten geen onverenigbaarheden van die aard bestaan. Bovendien zou de tekst volgens hem strijdig zijn met artikel 11 van het Europees Verdrag over de Rechten van de Mens.

Dit artikel bepaalt het volgende :

1. Een ieder heeft recht op vrijheid van vreedzame vergadering en op vrijheid van vereniging, met inbegrip van het recht om vakverenigingen op te richten en zich bij vakverenigingen aan te sluiten voor de bescherming van zijn belangen.

2. De uitoefening van deze rechten kan aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan aan die welke bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van 's lands veiligheid, de openbare veiligheid, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, voor de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Dit artikel verbiedt niet dat wettige beperkingen worden aangebracht in de uitoefening van deze rechten door leden van de gewapende macht, van de politie of van het ambtelijk apparaat van de Staat.

Een lid meent daarentegen dat dit artikel van het Verdrag wel wordt nageleefd. Paragraaf 2 voorziet immers in drie uitzonderingen, te weten :

- 1) dat de wet beperkingen kan bepalen;
- 2) dat die beperkingen voor de bescherming van de gezondheid noodzakelijke maatregelen zijn;
- 3) dat wettelijke beperkingen door de ambtenaren van de Rijksadministratie worden opgelegd.

Zijns inziens is aan die voorwaarden voldaan.

Een ander lid vraagt dat zou worden gepreciseerd dat de Commissie met het woord « ambt » alle ambten heeft bedoeld welke meer zijn dan een gewoon lidmaatschap van de bewuste representatieve organisatie en dat met het bewuste woord zowel een plaatselijk als een gewestelijke of subgewestelijke functie wordt bedoeld.

De auteur voegt hieraan toe dat men zich voor dat ambt kandidaat kan stellen, maar dat de persoon die wordt gekozen, een keuze zal moeten maken. Het wetsvoorstel heeft immers betrekking op de uitoefening van het ambt.

En outre, l'application sera limitée à une centaine de médecins.

La Commission marque son accord avec cette interprétation.

Un membre se déclare partisan de l'application la plus large possible du texte et s'inquiète de la limitation que l'amendement de M. Deneir semble apporter au texte initial. C'est ainsi que les associations purement scientifiques de spécialistes seraient par exemple exclues du champ d'application du texte.

Un autre membre admet cette limitation mais l'estime justifiée, ce qui est également l'avis de la Commission.

La question ayant été posée de savoir quelles seront les modalités d'application du texte, un des cosignataires répond qu'au cas où il ne serait pas tenu compte de l'incompatibilité prévue, les décisions du conseil provincial, du conseil d'appel ou du conseil national de l'Ordre des médecins, conseils qui seraient composés en infraction avec le présent texte, pourraient être attaquées en nullité.

Un membre ajoute que l'arrêté royal n° 79 relatif à l'Ordre des médecins, dans lequel le texte de la proposition de loi est inséré prévoit, en son article 33, que le Ministre de la Santé publique est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Vote

M. De Vlies retire ses amendements (Doc. n° 468/4) en faveur de ceux de M. Deneir.

Les amendements de M. Deneir (Doc. n° 468/5) au texte adopté par la Commission et les articles 1 à 3 ainsi amendés de ce texte (Doc. n° 468/3) sont adoptés par 13 voix contre 1.

Avant le vote, un membre déclare qu'il partage le point de vue du Ministre et de certains membres qui considèrent que la proposition de loi est inopportune et que le problème de l'Ordre doit faire l'objet d'une étude globale.

Par ailleurs, la proposition n'est pas urgente, étant donné que les prochaines élections de l'Ordre n'auront lieu que dans quatre ans.

Il estime que la proposition est fondée sur un esprit de revanche à l'égard de certains médecins et qu'elle sera dès lors ressentie comme une provocation et une discrimination par la grande majorité des membres du corps médical.

Le membre n'est toutefois pas opposé au principe de la proposition, étant donné que la double affiliation pose effectivement un problème éthique.

Une tendance syndicale majoritaire pourra d'ailleurs s'exprimer par le biais du nombre d'élus, étant donné que les membres des Conseils de l'Ordre sont élus au scrutin secret et démocratique. Il souligne que les médecins décideront eux-mêmes du rôle ou de la fonction qu'ils désirent assumer, soit dans leur Ordre, soit dans leurs associations.

Il remercie la Commission parce qu'elle a tenu compte de ses observations. Ses objections ont été prises en considération dans les amendements de M. Deneir, qui ont apporté une certaine amélioration au texte initial.

L'ensemble du texte ainsi amendé est adopté par 12 voix contre 1 et 3 abstentions.

Le Rapporteur,

F. CAUWENBERGHS

Le Président,

L. KELCHTERMANS

Daarenboven zal de toepassing beperkt blijven tot een hondertal artsen.

De Commissie gaat met die interpretatie akkoord.

Een lid verklaart zich voorstander van een zo ruim mogelijke toepassing van de tekst en maakt zich zorgen over de ogenschijnlijke beperkingen die het amendement van de heer Deneir in de oorspronkelijke tekst aanbrengt. Zo zouden louter wetenschappelijke verenigingen van specialisten bijvoorbeeld van het toepassingsveld van de tekst worden uitgesloten.

Een ander lid geeft toe dat het een beperking is, maar vindt ze verantwoord, hetgeen ook het advies van de Commissie is.

Op de vraag welke toepassingsmodaliteiten de tekst zal hebben antwoordt een van de medeondertekenaars dat, wanneer geen rekening zou worden gehouden met de onverenigbaarheid waarvan sprake, men van de beslissingen van de Provinciale Raad, van de Raad van Beroep of van de Nationale Raad van de Orde van Geneesheren, raden die in strijd met de onderhavige tekst zouden zijn samengesteld, de nietigverklaring zou kunnen eisen.

Een lid verklaart dat het koninklijk besluit n° 79 betreffende de Orde van Geneesheren, waarin de tekst van het wetsvoorstel wordt ingevoegd, in artikel 33 bepaalt dat de Minister van Volksgezondheid met de uitvoering van dat besluit wordt belast.

Stemming

De heer De Vlies trekt zijn amendementen in (Stuk n° 468/4) ten gunste van die van de heer Deneir.

De amendementen van de heer Deneir (Stuk n° 468/5) op de tekst aangenomen door de Commissie en de aldus gewijzigde artikelen 1 tot 3 van die tekst (Stuk n° 468/3) worden met 13 tegen 1 stem aangenomen.

Vóór de stemming verklaart een lid dat hij de mening van de Minister en van sommige leden deelt wanneer zij zeggen dat het wetsvoorstel inopportuun is en dat de problematiek van de Orde in globo moet worden aangepakt.

Daarbij is het voorstel niet dringend, vermits de volgende verkiezingen voor de Orde slechts over vier jaar zullen plaatsvinden.

Hij meent dat het voorstel stoelt op een geest van weerwraak tegenover enkele artsen, met tot gevolg dat het voorstel als een provocatie en een discriminatie zal aanvoeld worden door de overgrote meerderheid van het geneesherenkorps.

Hij is echter niet tegen het principe waarop het voorstel stoelt omdat het dubbele lidmaatschap inderdaad een ethisch probleem kan doen rijzen.

Aangezien anderzijds de leden van de Raden van de Orde geheim en democratisch verkozen worden, zal een majoritaire syndicale tendens toch tot uiting kunnen komen via het aantal gekozenen. Hij onderstreept dat de artsen zelf zullen kunnen beslissen welke rol of welke functie zij verkiezen te vervullen, hetzij in hun Orde, hetzij in hun belangenverenigingen.

Hij dankt de Commissie omdat zij rekening hield met zijn opmerkingen in de toelichting van zijn amendement. Zijn bezwaren werden opgevangen door de amendementen van de heer Deneir, die tenslotte een beperkte verbetering van de tekst inhouden.

De aldus gewijzigde tekst wordt met 12 tegen 1 stem en 3 onthoudingen aangenomen.

De Rapporteur,

F. CAUWENBERGHS

De Voorzitter,

L. KELCHTERMANS

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION

Article 1er

A l'article 8 de l'arrêté royal n° 79 du 10 novembre 1967 relatif à l'Ordre des médecins est ajouté un § 3, libellé comme suit :

« § 3. Il y a incompatibilité entre la qualité de membre du conseil provincial de l'Ordre des médecins et l'exercice d'une fonction au sein d'une organisation représentative du corps médical visée à l'article 11 de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité. »

Art. 2

A l'article 12 du même arrêté royal est ajouté un § 8, libellé comme suit :

« § 8. Il y a incompatibilité entre la qualité de membre du conseil d'appel et l'exercice d'une fonction au sein d'une organisation représentative du corps médical visée à l'article 11 de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité. »

Art. 3

A l'article 14 du même arrêté royal est ajouté un § 8, libellé comme suit :

« § 8. Il y a incompatibilité entre la qualité de membre du conseil national de l'Ordre des médecins et l'exercice d'une fonction au sein d'une organisation représentative du corps médical visée à l'article 11 de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité. »

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Aan artikel 8 van het koninklijk besluit n° 79 van 10 november 1967 betreffende de Orde van geneesheren wordt een § 3 toegevoegd, luidend als volgt :

« § 3. Er is onverenigbaarheid tussen het lidmaatschap van de provinciale raad van de Orde van geneesheren en het uitoefenen van een functie in een representatieve organisatie van het geneesherenkorps als bedoeld bij artikel 11 van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte en invaliditeitsverzekering. »

Art. 2

Aan artikel 12 van hetzelfde koninklijk besluit wordt een § 8 toegevoegd, luidend als volgt :

« § 8. Er is onverenigbaarheid tussen het lidmaatschap van de raad van beroep en het uitoefenen van een functie in een representatieve organisatie van het geneesherenkorps als bedoeld bij artikel 11 van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte en invaliditeitsverzekering. »

Art. 3

Aan artikel 14 van hetzelfde koninklijk besluit wordt een § 8 toegevoegd, luidend als volgt :

« § 8. Er is onverenigbaarheid tussen het lidmaatschap van de nationale raad van de Orde van geneesheren en het uitoefenen van een functie in een representatieve organisatie van het geneesherenkorps als bedoeld bij artikel 11 van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte en invaliditeitsverzekering. »